



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Conradi Oligenii J. C. Dissertatio De Primariis Precibus
Imperialibus**

Corradini, Pietro Marcellino

Friburgi Brisgoiae, 1707

LXVIII. Rudolphus I. nullum perpetuum indultum obtinuit à Sede
Apostolica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63022)

cuit, & probant Hermes, Chockier, & alii in superiori numero LXII. adducti.

Alii putantes, has Preces nonnisi à Pontificia potestate pendere, sibi persuadent Imperatores Augustissimos indultum perpetuum primariarum Precum à Sede Apostolica olim obtinuisse; utque id probent, utantur exemplari diplomatis Rudolphi I., alteriusque Caroli IV., in quibus sunt illa verba: *Cum ex antiqua, & approbata à Divis Imperatoribus, & Regibus ad nos producta consuetudine;* indeque arguunt, cum Rudolphus consuetudinis approbatæ meminit, consuetudinem illam, quæ etiam ætate Rudolphi vigeat, à Sede Apostolica fuisse approbatam. Subdant etiam testimonio Speculatoris, cujus verba supra num. XIX. retulimus, satis patere Rudolphum Apostolicum diploma pro concessione Precum impetrasse à Gregorio X., quibus nugis suadere conantur Augustissimum Imperatorem novo indulto non indigere. At hos immaniter hallucinari constat, primò quia id indultum non ostenditur, & tot indulta donata pluribus Imperatoribus ab ætate Friderici III. ad auspicia Imperii gloriosæ memoriæ Leopoldi superius transcripta, hunc palmarem errorem palam faciunt; quando-

LXVIII.

Rudolphus I. nullum perpetuum indultum obtinuit à Sede Apostolica

et indultum post concordatam & inveniuntur illi de re concessum

150 *De primariis Precibus Imperialibus*
quidem in illis quisquis Pontifex post
confirmatam electionem unicuique in
Romanorum Regem assumpto, indultum
primariarum Precum donavit, designata
singulari persona, uniuscujusque Impe-
ratoris meritis præmissis, & cum dictio-
nibus personalissimis, uti patuit ex in-
dultis jam relatis. Quare formula, no-
men proprium Indultarii expressum, me-
ritum singulare cujuslibet, & persona-
lissimæ dictiones contrarium dilucidò
evincunt. Si enim Imperatores id per-
petuum indultum habuissent, Goldastus
rerum Germanicarum, & diplomatum
Imperialium accuratus collector, & juri-
bus Pontificiis ex suæ sectæ studiis alio-
qui infensissimus, utique illud edidisset,
& quod magis est, Fridericus III. eo per-
petuo indulto usus, personale & speciale
indultum à Nicolao V. non impetrasset,
& exagitatus exceptionibus Germanorum
contra primum indultum Nicolai V. non
adduxisset secundum, quo exceptiones
prædictæ amputarentur, sed perpetuum
allegasset. Sic Maximilianus I. Friderici
filius, & cæteri ad Leopoldum usque,
singulare & personale Diploma Apосто-
licum, quo eis Preces concederentur non
obtinuissent, si jam unum superfuisset,
quo in perpetuum id jus singulis Impera-

toribus donatum jam esset. Secundo, Imperatores ipsi in Precibus, quas direxerunt, postquam indultum Apostolicum post Concordata expedire consueverunt, in hunc modum loquuti sunt: *Cum nobis ad prædecessorum nostrorum imitationem ex inveterata consuetudine etiam Apostolica auctoritate per Sanctissimum in Christo Patrem D. Paulum V. sanctæ Romanæ, ac universalis Ecclesiæ Pontificem Maximum jus competat &c.* Hæc est formula diplomatum Precum Matthiæ, & similis omnino altera Ferdinandi II. & Ferdinandi III., mutato tantum nomine Romani Pontificis, quam referunt Besold. Thesaur. pract. par. 2., lit. P. pag. 149., Fritschius de primar. Prec. cap. 2. num. 3. & post cap. ult. pag. 40., Paurmeister. de Jurisdic. lib. 1. cap. 40. num. 48., Chockier. Goldast. & Vitriarius etiam loco superius adducto lib. 3. tit. 2. num. 9. in adnotat. pag. 56. col. 2. in fine, ubi refert eandem formulam Precum Rudolphi II. Quare autem Imperatores relati, & eorum prædecessores ad Fridericum usque meminerint personalis, & specialis indulti nominatim concessi a Pontifice tunc vivente, & non expresserint indultum perpetuum Rudolphi II., aut prioribus Cæsaribus concessum, quod illis donatum à Sede Aposto-

152 *De primariis Precibus Imperialibus*
lica quidam recentiores asserunt, ipsi viderint, qui hujuscemodi rem narrant. Ego quippe malim evidentiae rei adhaerere, quam dictis aliorum sine diplomate Papali, & contra confessionem ipsorum Imperatorum. Tertio, si Friderici III. aetate, non dicam id indultum perpetuum, sed ejus umbra, & fama superfuisset, utique ille, ejusque successores Nicolao V., & qui eum sequuti sunt Pontificibus, illud exposuissent, & Romani Praesules non recens, & singulare donum primariarum Precum ex mera liberalitate, & personaliter unicuique Imperatori fecissent; sed id perpetuum indultum confirmassent, & exequi mandassent; aut saltem id perpetuum indultum a praedecessoribus datum fuisset in causa recenter concessi; & tamen in nullo ex relatis legitur ulla mentio habita, non dicam diplomatis Pontificii, sed neque consuetudinis; & qui novit stylum Bullarum Apostolicarum, & Ministrorum Regum, & Principum, sibi suadere non poterit, quod Imperatores putaverint sibi licere Preces dirigere virtute vetustissimi asserti indulti perpetui, quando novum, & personale indultum impetrarunt ex causis in indultis expressis, redolentibus recens Beneficium, & donum Papale, neque per somnium relata fama hujuscemodi perpetui indulti.

Immo ut Romani Antistites palam facerent sese cuilibet Imperatori personale indultum dedisse, neque adduxerunt pro ratione, & causa recentis indulti facta antecessorum, qui simile indultum aliis donaverant. Nam in indulto concesso Ferdinando III. nulla legitur habita mentio alterius concessi Ferdinando II., aut in isto alterius Matthiæ, & in illo Matthiæ alterius Rudolphi II., & sic de singulis; sed unicuique ex causa meritorum personalium recens donum factum est. Quartò, historia jam relata evincit oppositum; quippe Fridericus III. post Concordata, & indultum primariarum Precum habitum à Nicolao V. non potuit ab Ordinariis Germaniæ impetrare suas Preces exequi, quod illi dicerent in primo indulto Nicolai Concordatis non fuisse derogatum, & quod forma, & conditiones appositæ in eodem indulto impletæ non essent, atque per regulas Cancellariæ, & novas leges publicatas à dicto Pontifice id indultum evanuisset; unde opus fuit secundo, & novo indulto, quo Papa Concordatis nominatim, & legibus à se latis derogaret, & conditiones in primo additas tolleret, quod & evenisse Maximiliano I. Friderici filio, ac Carolo V. & Ferdinan-

indultum habuit

154 *De primariis Precibus Imperialibus*
do ejus fratri supra exposuimus. Hæc
& similia facta non fuissent, si indultum
perpetuum ante Concordata adfuisset:
quippe aut illud in Concordatis reserva-
tum, aut illi derogatum esset, & cum
derogatio non legeretur, & quotquot
disposita erant in Concordatis adversa-
rentur primariis Precibus, insultum pro-
fus fuisset, Germanos Concordata Fride-
rico opposuisse, & Fridericum pro illo-
rum derogatione instituisse; & magis in-
sultum, quod indultum perpetuum Im-
peratoribus datum cadere potuisset sub
leges, & regulas à Nicolao V. & succes-
soribus publicatas, ac si revocatum tacite
esset, quando talibus indultis Imperato-
ribus, & Regibus concessis, Sedes Apo-
stolica nequaquam derogare solet, ma-
xime sub involucro verborum.

LXIX. Crescit argumentum, ponderando,
Aliæ rationes pro indultis. quod Fridericus, & successores non ac-
ceptassent indulta, in quibus plures con-
ditiones erant adjectæ, ac Pontifices Im-
peratoribus inhibebant Preces porrigere
pro Beneficiis Sedi Apostolicæ reservatis
in extravag. *Ad regimen*, de præbendis,
pro primis dignitatibus post Pontificalem
in Cathedralibus, & Collegiatis, & pro
devolutis, & legitimis, quorum omnium
collationem sibi reservabant. Quis un-